
Kyrkomötet

Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2016:13

Kommunikation om upphörande av tillhörighet i Svenska kyrkan

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2016:82 där det föreslås att kyrkostyrelsen ska få i uppdrag att utreda vilka rutiner som ska föreligga för att en persons tillhörighet till Svenska kyrkan inte ska upphöra utan att personen får vetskap om det och ges möjlighet att kvarstå som tillhörig. Utskottet ansluter sig till motionärernas förslag och föreslår att motionen ska bifallas.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2016:82.

Motionens förslag

Motion 2016:82 av Ingrid Smittsarve m.fl., Kommunikation om upphörande av tillhörighet i Svenska kyrkan

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda vilka rutiner som ska föreligga för att en persons svenskkyrkliga tillhörighet inte ska upphöra utan att personen får vetskap om det och ges möjlighet att kvarstå som tillhörig.

Bakgrund

En person som är svensk medborgare, eller utländsk medborgare bosatt i Sverige, får tillhöra Svenska kyrkan (se 29 kap. 1 § första stycket i kyrkoordningen).

Kyrkostyrelsen får besluta att även någon annan person får tillhöra Svenska kyrkan (se andra stycket nämnda bestämmelse). Detta är ett undantag från den huvudregel som stadgas i första stycket. Undantaget avser närmast vissa utländska medborgare som av släktskäl eller på grund av delaktighet i Svenska kyrkans utlandsverksamhet vill tillhöra Svenska kyrkan. Enligt 29 kap. 6 § fjärde stycket är det kyrkostyrelsen som fattar beslut om inträde i och utträde ur Svenska kyrkan för den som inte är folkbokförd i Sverige och som alltså inte kan tillhöra någon församling i landet. Fr.o.m. den 1 januari 2014 får även kyrkoherdar i församlingar inom Svenska kyrkan i utlandet i vissa fall fatta beslut om inträden och utträden i fråga om den församling där han eller hon är kyrkoherde. Däremot är det bara kyrkostyrelsen som kan fatta beslut om inträden och utträden avseende utomlands bosatta personer som inte är svenska medborgare.

Om en svensk medborgare, tillhörig Svenska kyrkan, flyttar utomlands och i samband med det avsäger sig sitt svenska medborgarskap, upphör den personen automatiskt att vara tillhörig Svenska kyrkan. Detsamma gäller en utländsk med-

borgare, tidigare bosatt i Sverige och medlem i Svenska kyrkan, som flyttar utomlands. Genom att tillhörigheten upphör och personen är bosatt utomlands finns det inte längre några kontaktuppgifter till personen i fråga i Svenska kyrkans system. För att en person ska kunna fortsätta tillhöra Svenska kyrkan krävs att den själv tar kontakt med Svenska kyrkan och begär det. Då kan kyrkostyrelsen fatta beslut enligt 29 kap. 1 § andra stycket om att personen, trots att inte kraven i paragrafens första stycke är uppfyllda, får tillhöra Svenska kyrkan.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2016:82.

Som framgår av bakgrundsteckningen upphör en person automatiskt att vara tillhörig Svenska kyrkan om hon eller han flyttar utomlands och samtidigt avsäger sig sitt svenska medborgarskap. Detsamma gäller en utländsk medborgare som tidigare varit bosatt i Sverige och tillhörig Svenska kyrkan, men som sedan flyttar utomlands. Eftersom tillhörigheten upphör per automatik blir personerna i fråga ofta inte varse detta förrän långt senare. Det krävs då att personen själv tar kontakt med Svenska kyrkan och begär att få bli tillhörig igen.

Utskottet delar motionärernas problembild och anser att rutinerna kring det ovan beskrivna måste utredas. De personer som idag per automatik upphör att vara tillhöriga av de orsaker som redovisas ovan måste upplysas om att de går miste om sin tillhörighet till Svenska kyrkan när de flyttar utomlands. Utskottet anser därför att motionens förslag om att uppdraga till kyrkostyrelsen att utreda sådana rutiner ska bifallas.

Uppsala den 29 september 2016

På Tillsyns- och uppdragsutskottets vägnar

Britas Lennart Eriksson, ordförande

Anna Sundelius, sekreterare

Beslutande: Britas Lennart Eriksson, ordförande, Inger Wahlman, Roine Olsson, Anna Forssell, Lars Risberg, Emilia Lindstrand, Hans-Olof Andrén, Emma Hedlundh, Kent Karlsson, Sven Kerst, Anna Ekström, Sten Elmberg, Lisbeth Göranson, Anders Novak och Hanna Unger.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Margareta Carlenius, Catharina Erdtman, Stefan Linderås, Bertil Murray, Ingrid Borgström, Helena Nordvall, Kerstin Rossipal, Anna-Lena Carlsson, Ann-Christin Alexius, Helena Elmqvist och Helena Björkman.

Biskoparna Eva Brunne och Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.